

Bilag

Styrket misbrugsforebyggelse i Fredericia Kommune

I dette bilag beskrives et forslag til, hvordan de forebyggende tiltag og en styrket indsats for at informere om misbrug kan udmøntes i regi af U-Turn indsatsen. Der har været dialog med en lang række samarbejdspartnere, men de endelige aftaler skal laves, når vi ved, om der er politisk opbakning til dette forslag. Der vil løbende blive meldt tilbage til de involverede udvalg.

Det foreslås, at en styrket misbrugsforebyggelse i Fredericia Kommune prioriterer følgende elementer:

- Styrket misbrugsforebyggelse i grundskolen
- Styrket misbrugsforebyggelse på ungdomsuddannelserne
- Støtte til forældre og pårørende
- Indsats i nattelivet

Misbrugsforebyggelse i grundskolen

En styrket misbrugsforebyggelse i grundskolen skal have fokus på folkeskoler, privatskoler, ungemiljøer og 10'ende klasse.

Sammenlignet med de andre lande i Europa så har danske unge den tidligste alkoholdebut og det største forbrug. Alkoholdebut har stor betydning for antallet af unge som senere udvikler et misbrug (ESPAD 2015).

Det ses jævnligt i Fredericia, at unge i løbet af 7. klasse har deres alkoholdebut og at forbruget i løbet af 7. og 8. klasse stiger voldsomt. Hertil kommer, at det også i den forbindelse ses, at unge prøver hash første gang. Der er i Danmark og i Fredericia ofte en flertalsmisforståelse af, at det er bedre at de unge lærer at drikke alkohol i mindre mængder tidligt, i hjemmet og til private fester. Der ses her enormt stor forskel i mellem klasserne, hvor der i nogle klasser stort set ikke er unge,

som drikker alkohol og hvor det i andre klasser ses som helt normalt at drikke og at der allerede her opstår en "alkoholkultur" blandt de unge.

Rusmiddelpolitikker udarbejdes

Det ses som essentielt, at skolerne har en tydelig og ensartet alkoholpolitik og at denne italesættes og kommunikeres til elever og forældre.

Det anbefales, at der udarbejdes en tværgående handleplan omkring misbrugsforebyggelse og sætte mål for denne.

Dialogoplæg for og med de unge

Undersøgelser lavet af sundhedsstyrelsen peger på, at hvis man kan skyde alkoholdebuten med blot 1 år på en ungdomsårgang, så vil antallet af unge med misbrug halveres.

U-Turn foreslår derfor, at lave dialogoplæg med alle 7. klasser i kommunen (Sundhedsstyrelsens anbefalinger ift. forebyggelse), som tager udgangspunkt i alkohol og gruppekultur, samt på dette alderstrin desuden berører emner som hash og lattergas skadevirkninger for deres udvikling.

Dialogoplæggene bliver en del af skolernes årshjul.

U-Turn vil i 8. klasse i forbindelse med sundhedsdagene afholde opfølgende dialogoplæg med alle 8. klasser (også privatskolerne). Dette anbefales af sundhedsstyrelsen.

Overgange fra udskolingen til Ungdomsuddannelserne og til 10'ende klasse er særligt sårbare tidspunkter. U-Turn vil i forbindelse med introugerne (de første 14 dage) i 10. klasse lave dialogoplæg med alle 10. klasser (også privatskolerne).

Forældreinvolvering

U-Turn vil desuden sammen med skolerne finde en form (pilotprojekt er sat i værk), hvor forældrene inddrages, hvor der gøres op med flertalsmisforståelser omkring alkohol og hvor forældrene klassevis skal lave alkoholpolitik for deres klasse. Fokus vil være at skyde debutalderen så meget som muligt, at lave aftale om håndtering af privatfester samt aftaler for, hvordan evt. problemer med rusmidler hos enkelte eller grupper håndteres.

Forældrene skal forstå, at de er normsættere for deres børns alkoholkultur og at deres holdninger og involvering påvirker de unges måde at håndtere alkohol/rusmidler på. Hertil tilbyder politiet fremadrettet, at tilbyde bistand til forebyggelsesstrategi i form af information og sparring til lærere, pædagoger, SSP og lign (Forebyggelsessekretariatet Erik Schramm).

Opkvalificering af frontmedarbejdere

U-Turn vil desuden opkvalificere AKT- på skolerne, medarbejderne i Ungemiljøerne ift. at spotte unge i mistrivsel/misbrug.

Røgfri Generation

U-Turn vil indgå samarbejdsaftaler med Kræftens Bekæmpelse ift. forebyggelse af rygning/snus.

Oprettelse af tværgående forebyggelsesråd

Det er essentielt ift. misbrugsforebyggelse, at der sikres tværgående forebyggelsesråd med relevante faggrupper og civilsamfundet.

Misbrugsforebyggelse på ungdomsuddannelserne

Der er afholdt et dialogmøde med Ungdomsuddannelserne i Fredericia Kommune, hvor der blev sat fokus på mulighederne for en styrket misbrugsforebyggelse på Ungdomsuddannelserne.

Fredericia Uddannelsesråd (FUR) vil drøfte en fælles misbrugspolitik på tværs af uddannelsesinstitutionerne, der skal synliggøre, at vi står sammen om at forbygge misbrug blandt unge i Fredericia Kommune. Dette arbejde kan således give anledning til revision af den enkelte uddannelsesinstitutioners rusmiddelpolitikker og handleplaner. Der er også ønske om, at vi styrker det forebyggende samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og Fredericia Kommune, så ingen unge skal opleve at "falde i mellem stolene".

Det er desuden en fælles erkendelse, at en del af de unge, som i dag falder ud af uddannelserne skyldes mistrivsel og misbrug. Sammen med FUR ønsker vi, at lave en fælles koordineret og strategisk forebyggende indsats, hvis mål er at færre unge i Fredericia Kommunes får et misbrug og flere gennemfører en ungdomsuddannelse.

På baggrund af dialogmødet med Ungdomsuddannelserne er der formuleret følgende indsatser, som skal styrke misbrugsforebyggelsen på ungdomsuddannelserne:

Én indgang

U-Turn bliver ungdomsuddannelsernes indgang til misbrugsforebyggelsen i Fredericia Kommune, således der bliver én tydelig indgang for den enkelte uddannelsesinstitution, den enkelte lærer eller vejleder i Fredericia Kommune.

Således bliver U-Turn den kommunale indgang, hvorfra der kan iværksættes støtter og/eller rådgivning eller sikre at den unge håndholdt guides til et passende tilbud.

Opkvalificering af frontpersonale

Det er afgørende, at en styret misbrugsforebyggelse understøtter det daglige støtte- og trivselsarbejde på ungdomsuddannelserne. De personer, som i dag har den daglige kontakt til de unge i mistrivsel, skal opkvalificeres til at blive bedre til at spotte misbrugssymptomer og –adfærd.

U-Turn iværksætter dialogmøder med det relevante frontpersonale på ungdomsuddannelserne, hvor opkvalificeringen af personalet tager udgangspunkt i frontpersonalets viden og udfordringer ift. dialogen med de unge mht. misbrug og mistrivsel.

U-Turn kan give sparring og rådgivning i forbindelse med konkrete problematikker og deltage i samtaler med den unge på ungdomsuddannelserne.

Forebyggelse omkring festerne på ungdomsuddannelserne

Valide selvrapporteringsundersøgelser viser, at de unge selv synes, at der drikkes for meget alkohol, og at de føler sig presset til at drikke mere end de har lyst til.

Der er et større behov for frontpersonale ved de fester, som ungdomsuddannelserne afholder. Særligt er der gode erfaringer med deltagelse af medarbejdere fra Den Matrikløse Klub (DMK), der også er synlige i nattelivet under og efter de lokale uddannelsesinstitutioners fester.

Ungdomsuddannelserne ønsker, at DMK fortsat kan bidrage med tilstedeværelse ved fester på ungdomsuddannelserne. Dette ønske bør indgå i arbejdet med en ny organisering af fritidsområdet, som blev igangsat i budget 2020.

Politiet vil desuden gå i tæt dialog uddannelsesinstitutionerne og tilbyde at udøve samme form for kontrol, som i nattelivet ved fester på ungdomsuddannelserne og andre steder, hvor der afholdes større festarrangementer for de unge. Politiet anbefaler, at vi lades os inspirere af forebyggelse af rusmidler til fester på ungdomsuddannelserne i Horsens (se sidst i bilaget).

Dialogoplæg med unge

Frafald og mistrivsel hænger i høj grad sammen, og i denne gruppe vil der også være en højere frekvens af forbrug af stimuli. Et tidlig alkohol- og rygedebut øger risikoen for senere at falde i et misbrug af enten alkohol eller stoffer. Dertil er det påvist, at unges misbrug eskalerer kraftigt, hvis de falder ud af uddannelsessystemet.

Der er et ønske om, at hjælpe de unge inden de udvikler et reelt misbrug, og denne hjælp involverer samtidig en fastholdelse i uddannelsestilbuddet. U-Turn skal i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne udarbejde handleplaner for den enkelte unge, der som følge af misbrug er i risiko for at falde fra sin uddannelse.

U-Turn vil lave dialogoplæg med mindre grupper eller hele klasser, hvor der er mistanke om misbrug eller hvor frafaldet er meget stort. Dette arbejde skal udbredes og systematiseres på tværs af ungdomsuddannelserne og have særlig fokus på de klasser og uddannelser, hvor frafaldet er størst.

Individuel rådgivning på ungdomsuddannelserne

U-Turn skal have fokus på at agere hurtigt på underretninger om unges misbrug og får nu mulighed for at tilbyde fremskudt rådgivning på ungdomsuddannelserne. Rådgivningen kan finde sted på ungdomsuddannelserne og er anonym jf. Serviceloven.

Det er afgørende, at kendskabet til denne nye rådgivningsmulighed kommunikeres ud til de unge, deres forældre og relevant fagpersonale.

Støtte og rådgivning til forældre og pårørende

Når unge mistrives, påvirker det hele familien og det nære netværk. Forældrene vil gerne hjælpe men kan føle sig magtesløse.

Forældregrupper viser gode resultater i forhold til reduktion eller ophør med unges forbrug af stoffer. Evalueringer fra U-Turn København viser, at de unges kontakt til arbejdsmarked og uddannelse forbedres. Der er desuden en klar sammenhæng mellem forældres øgede kendskab til deres børns udfordringer og de unges forbrug af rusmidler. Forældrenes inddragelse har desuden stor betydning i forhold til fastholdelse af unge i behandling.

En evaluering fra Center for Unge og Misbrug med baggrund i 49 forældregrupper viser at, 75 procent af forældrene svarer, at deres børn enten har reduceret eller helt har stoppet deres forbrug af rusmidler. Dette skyldes blandt andet, at forældrenes deltagelse i en forældregruppe har haft en positiv effekt på familierelationerne og forældrenes egne handlemuligheder over for de unges stofbrug. Det fremgår endvidere af evalueringen, at de unges tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet styrkes. Tæt på en fjerdedel af de adspurgte forældre fortæller, at deres barn er gået fra ikke at være i "nogen form for beskæftigelse" til at "være startet i uddannelse eller arbejde". Yderligere godt 40 procent af forældrene fortæller, at deres barn har fastholdt en uddannelsesplads eller et arbejde. 92 procent af forældrene vurderer, at forløbet har givet dem større viden om unge og rusmidler, og de er blevet inspireret til nye handlemuligheder.

Oprettelse af tilbud om forældre/pårørendegrupper:

U-Turn vil oprette samtalegrupper for forældre eller pårørende til unge i misbrug, hvor der vil blive tilbudt deltagelse i op til 5 individuelle samtaler. Forældre/pårørendegruppe vil finde sted 4 gange årligt af 8 ugers varighed.

Fokus på nattelivet i Fredericia

I øjeblikket er nattelivet på restauranterne i Fredericia by meget roligt, da der kun er få restauranter med udvidet åbningstid til kl. 05.00. Yderligere er tilbuddet til unge under 18 år meget begrænset og kommunens unge søger derfor til andre byer.

Politiet vil intensivere deres tilstedeværelse i nattelivet og i højere grad målrette indsatsen mod de helt unge gæster i nattelivet. Politiet vil gå i dialog med restauratørerne om at etablere et yderligere kontroltryk i forhold til udskænkning til de unge i nattelivet. Indsatsen ledsages af en målrettet kommunikation via de lokale medier for derved at øge opmærksomheden på området og for at synliggøre, at vi tager misbrug blandt de unge alvorligt.

Bilag 1: Rammer for fester på Ungdomsuddannelserne i Horsens Kommune

Adgangskrav

Berusede personer lukkes ikke ind til festen.

Dette medfører et begrænset alkoholindtag før festerne samt en betydelig mindre oprydning af alkoholemballage i nærområdet ved uddannelsesstederne

Alkoholudvalg

Der udskænkes kun alkoholiske drikke i form af øl og softdrinks (breezers ol.) med lav alkoholindhold. Dvs. at det ikke er muligt at købe shots.

Det tager længere tid at blive meget beruset. Eleverne bliver "mætte" af at drikke øl og softdrinks. Eleverne har lettere ved at styre deres brandert, da beruselsen tiltager langsommere.

Gratis vandflasker

Der tilbydes **gratis vand i plastikflasker.**

Det er rart at have noget i hænderne til en fest, så hvis der er gratis vand, er det lettere og billigere at stå med en vandflaske i hånden. Hvis vandflasker er gratis og alkohol koster, er det billigere at drikke vand = der drikkes mere vand og alkoholindtaget begrænses.

*Det er socialt acceptabelt at drikke vand fra flaske til fester blandt unge (det gør man i skoletiden, i fritiden, til fitness osv.). Det er **ikke** socialt acceptabelt at drikke vand fra plastkrus til fest (vand i krus sidestilles med at man har kastet op og drikker vand af plastikker).*

Hvis det skal have en virkning, skal vand være gratis, i flasker og let tilgængelige (hvis der er kø til øl og ingen kø til vand, er det lettere at drikke vand).

Snacks/mad

Der tilbydes gratis/billige snacks og/eller mad.

Når der er mad i maven er der mindre plads til alkohol og kroppen er i bedre balance med mad i maven.

Man kan sagtens drikke uden at have det sjovt... så det giver god mening at lave situationelle forebyggelsestiltag, som mærkbart ændrer rammer og fokus for fester på ungdomsuddannelserne.